

## FARKLILIKLARIYLA 15 TEMMUZ

HALİME KÖKÇE

15 Temmuz darbe girişiminin üzerinden 7 yıl geçti. Türkiye'nin ne büyük bir tehlikeyi bertaraf ettiğini her geçen zaman daha iyi anlıyoruz. Bu süreyi Türkiye kanımca iyi değerlendirdi. Darbe girişimi, 2013'te açığa çıkan saldırılar silsilesinin pik noktasıydı ama onunla da bitmedi. Millet iradesinin tecellisi olan siyasi iktidar darbe ile çökertilemeyince daha sofistike yöntemler devreye sokuldu.

PKK ve FETÖ, egemen devletler düzenindeki muhataplarımız tarafından alenen kayırılmaya devam etti. Dahası hepinizin bildiği gibi içeride muhalefet bloku bu iki yapının ümidi oldu. En son 14-28 Mayıs seçimlerine giden süreçte bunu gördük. Adeta muhalefet blokunun suflörleri, hatta muhalefet masasının mucidi olarak iş gördüler. Neyse ki milletimizin basireti ve feraseti milli iradenin siyaset dışı aktörlerce rehin alınmasına izin vermedi.

15 Temmuz'un darbeler tarihimizde sonu olmasını umut ediyoruz. Bu bir temenni ancak bunu temenni olmasının ötesine taşıyacak şartları da haiz.

Madanoğlu cuntasını saymaz isek -ki bence mahiyet ve cesamet olarak da kıyas kabul etmez, ilk kez bir darbe amacına ulaşamadı ve milletçe bastırıldı. Bu Türkiye'de bir daha darbe yapılamaz cümlesini kurabilmemizin en önemli dayanak noktası bana kalırsa. Yeniden darbeye heves edenler çok olur, niyet edenler dahi olabilir. Ancak milletin gösterdiği direniş cesareti ve siyasi iradenin dik duruşu bir milat oldu. Dolayısıyla bundan sonra milli iradeye karşı gelişecek her teşebbüs 15 Temmuz hafızasını hesaba katmak durumundadır. En ince hesapları yapsalar, dünyanın tüm süper güçlerinin desteğini alsalar da milletin direnişi hesaba katmak zorunda kalacaklar.

15 Temmuz'u evvelki darbelerden farklılaştıran en önemli husus, darbenin milletçe ve siyasi iradenin dik duruşuyla bastırılmış olmasıdır.

Ancak başkaca pek çok husus daha var, farklılık olarak altını çizebileceğimiz.

Hiçbir darbe olumlu hatırlanmaz. Fakat, darbenin bastırılabilmiş olması, olumlu tecrübeler ve sonuçlara vesile oldu.

Darbenin yapılış biçimi, toplumsal hafızamızda derin bir iz bıraktı. Bizi millet yapan önemli milatlardan biri olarak anılacak. Darbenin bastırılabilmesi sayesinde asker ve sivil bürokraside FETÖ temizliği daha da hızlanabildi.

Önceki darbelerde, darbenin bir sahipleneni olurdu. 12 Eylül'ün Kenan Evren'i, 28 Şubat'ın Çevik Bir'i, Hüseyin Kıvrıkoğlu'su vardı. Bu isimler darbeyi sahiplendikleri gibi "Bugün olsa yine yaparız" diyecek kadar da darbeci kafalarıyla övünen isimlerdi. 27 Mayıs'ı ise sol-Kemalist taife hiçbir zaman darbe olarak görmedi. 15 Temmuz'un askeri komuta içinde öne çıkan bir sahibi olmadı. Darbe, Yurtta Sulh Cihanda Sulh Konseyi adı altında FETÖ'nün sivil imamları tarafından yönetildi. 15 Temmuz darbesine dair yapılan-yapılacak çalışmalarda dikkate alınması gereken hususlardan biri de bu.

27 Mayıs'ta Başbakan ve Bakanlar asıldı, 12 Eylül'de yaşı büyütölüp idam edilen gençler oldu. 28 Şubat'ta toplumun çok büyük bir kısmını eğitim ve çalışma hayatından dışlayan uygulamalar hayata geçirildi. 15 Temmuz'da ise ilk kez milletin silahları millete doğrultuldu. 252 vatandaşımız, asker kılıklı FETÖ'cülerin ateş emriyle şehit edildi. Ve yine ilk kez devletin ve milletin en üst kurumları bir ilk olarak darbeciler tarafından bombalandı. Bunlar ancak bir ülke işgal altında iken yaşanabilecek şeylerdi. Bu yüzden çoğu kişi 15 Temmuz'u bir darbe girişimi olmaktan çok ülkenin işgal girişimi olarak algıladı.

Darbeyi bastırılmış olmak, ilk kez kapsamlı bir darbe yargılaması tecrübesine vesile oldu. Çok kısa sürede tüm temyiz süreçlerine açık bir yargılama gerçekleştirildi.

Türkiye, 15 Temmuz'u bastırarak sadece demokrasisini kurtarmadı, devleti bir habis ur olarak içeriden çökertemeye ayarlı FETÖ'yü tasfiye ederek devlet kapasitesini de artırdı. O günden bu yana Türkiye tüm kurumlarıyla tüm alanlarda çok daha verimli ve etkili çalışabiliyor.

STAR / 15.07.2023